

HØRINGSSVAR – HELHETLIG PLAN FOR OSLOFJORDEN (Sak – 17/3098)

Bamble Venstre støtter situasjonsbeskrivelsen fremlagt av Miljødirektoratet: Det er behov for en redningsaksjon på tvers av sektorer og nivåer. Vi mener at Miljødirektoratets forslag til plan er et viktig steg for å sikre at også fremtidige generasjoner kan bruke fjorden som ressursgrunnlag og som kilde for velvære. Planen omfatter sjø- og kystområdene fra Svenskegrensen til fylkesgrensen Vestfold- Telemark mot Agder. Og Langesundfjorden som inngår her, gjerne er definert, sammen med Færder, som Oslofjordens begynnelse. Ettersom flere studier viser at Langesundfjordens miljøtilstand er mer enn meget presset, ønsker Bamble Venstre med dette å gi høringssvar til forslaget til helhetlig plan for Oslofjorden:

Langesundfjordens miljø- og friluftslivsmuligheter er i vår alles interesse, både som matfat, boområde og ikke minst er fjorden et mye brukt rekreasjonsområde. Tilgang til fjorden inngår som en del av folks levevaner her. Langesundfjorden er også en viktig trafikkåre for næringsaktører, og det er store planer for Frier Vest. Imidlertid: Her forventer vi, gitt situasjonsbeskrivelsen hva gjelder fjordens kritiske tilstand for miljø-, rekreasjonsforhold og høye verneverdier, at det for en tid ikke kan aksepteres noen ytterligere inngrep i fjorden for store fartøy og mer trafikk. Det er kommet til et punkt der dette griper for mye inn i folks levevaner. Bamble Venstre registrerer at det i NTP legges opp til omfattende båttrafikk sjøveien, med stadig større skip. Her mener vi at NTP må tilpasse fartøy og transportårer etter topografi og bæreevne, uten flere naturinngrep. Et argumentert behov for økt skipstrafikk mener vi nøye prøves opp mot nødvendighet av næringen, pga. klimafotavtrykk og vesentlig utsatte knapphetsgoder og samfunnsøkonomiske verdier; som for eksempel befolkningens tilgang til fiske- og fangstområder, og myk turisme. Sistnevnte er et voksende, bærekraftig satsingsområde i Bamble kommune, i samband med blant annet de omkringliggende kommunene Porsgrunn, Kragerø og Larvik.

Forvaltning av våre naturressurser og respekt for dette, henger sammen med blant annet kunnskap. Bamble Venstre mener det er viktig å ta med barn og unge på laget. For å nå frem til unge generasjonene kreves det noe mer enn tradisjonell informasjonsformidling. Vi følger linjen om å vurdere konsept for utvikling av «opplevelsessentre». Vi mener en bør vurdere Mølen og området Tangen fort, Langøya og gamle Langesund- leia i sammenheng, for dette, gitt det sjeldne og spennende landskapet. Ved Langesundfjorden finner vi et av landets best bevarte marine kulturmiljø og også et unikt, gammelt kurbad- sted omgitt av sårbar kystskog (Nord Europas lengst sammenhengende barlind-skog). Området er unikt for å studere livet ved og i fjorden, og å prøve seg på ulike fritidsaktiviteter. Men kulturmiljøet og det marine miljøet her er under stort press. Vi mener at vi nå er ved et veiskille, og må spørre oss om vi for alvor vil frarøve våre barns barn opplevelse av rikt sjøliv og et naturmangfoldig kulturlandskap.

Bamble Venstre er kjent med at Kystverket skal ha hatt noen kontroversielle planer om å ville sprengte i Gamle Langesund led. Vi ser ikke Kystverket nevne dette i sitt innspill her i forslag for Plan for Oslofjorden (kap. 7.4). Det synes vi i så fall er betryggende, dersom det betyr at Kystverkets planer er kansellert. En slik kansellering vil være i tråd med denne planens hovedmålsettinger om å fremme aktivt friluftsliv og oppnå en god miljøstand for fjorden. Og ikke minst bygge opp under en satset næring; økoturisme i Brevik – Helgeroa- Langesund – Kragerø - regionen! Gamle Langesund led

er en del av et mye brukt område for småbåt-liv i fjorden og er et spesielt idyllisk og trygt friområde med mindre litt bortgjemte strender og skjær. Leden benyttes også til opplæring på fjorden for sjøspeiderne, og et aktivt område for fritidsfiske, padling, sjøfugljakt og bading. Det foreligger allerede tre innseilingsleder for nyttetraffikk utenfor Gamle Langesund led. Vi forstår det også slik at et scenarium om økt skipstrafikk trolig reduseres betydelig, ettersom det blant annet foreslås andre løsninger for deponering av farlige avfallsmasser (som tidligere er en av flere momenter som er lagt til grunn for antakelsene om økt skipstrafikk inn via Langesunds eksisterende innseilingsleder i Kystverkets dokumenter. Kystverkets sprengningsplaner ble også nevnt i Noahs KU (delrapport om nautisk sikkerhet, hvor det nevnes planer om sprengning; <https://langvik.noah.no/wp-content/uploads/sites/2/2018/09/DNV-GL-Nautisk-sikkerhet.pdf>).

I høst ble det lagt frem en ekspertrapport for KLD, om håndtering av farlig avfall. Noen av ekspertutvalgets avgjørende hovedkonklusjoner, er blant annet at det ikke er aktuelt å etablere sjødeponi, da flere faglige vurderinger fastslår at gruvene ikke er egnet for dette.

Vi mener at utstrakt import av farlig avfall bør opphøre: Bamble Venstre mener det finnes alternativer og at det må satses på disse alternativene. Ettersom vi mener at praksis med omfattende import av farlig avfall inn Oslofjorden blant annet også henger sammen med fravær av en Nasjonal plan for farlig avfall, ber vi nå om at en slik plan kommer på plass. Videre, det er nylig sendt inn en alvorlig bekymringsmelding til Miljødirektoratet fra Vestfold og Telemark fylkeskommune, hvor det stilles spørsmål ved praksis knyttet til import av farlig avfall som over tid er deponert utenfor Holmestrand. Her forventer Bamble Venstre at det følges opp snarlig med uhildede granskninger, slik det etterspørres i bekymringsmeldingen.

Det pekes på utfordringer knyttet til plastforsøpling. Langs strendene i Grenland finner vi en urovekkende opphoping av «havfruedråper», og vi mener det må opprettholdes høy satsing mot marin forsøpling. Noe av plastindustrien som holder til ved Grenlandsfjordene er eksempelvis langt fremme på FoU på feltet. Det bør her være mulig å spille på næringslivets kompetansemiljøer, frivillige organisasjoner og utdanningsinstitusjoner ytterligere. Bamble Venstre oppfordrer til fortsatt bruk av virkemidler for å opprettholde og mobilisere til kunnskapsoverføring, formidling og tiltak.

Friluftslivet presses også fra landsiden. Bamble Venstre ser med bekymring på kommunens praksis med dispensasjoner og reguleringer i sårbare områder, og har derfor forventninger til en felles regional planstrategi og strengere føringer og praksis ved bruk av dispensasjoner. Bamble Venstre vil at der det nå p.t. er sårbare områder til behandling i kommunene for dispensasjoner, avventes til helhetlig plan for Oslofjorden foreligger. Dette for å ivareta en mer helhetlig forvaltning av arealbruken for alle innbyggerne. Tilgjengelighet til badeplasser og strandsoner har minsket peker rapporten på, vi er nede i knappe 30% tilgjengelig areal rundt Oslofjorden. Bamble Venstre støtter forslag om økt satsing på statelige oppkjøp og sikring, offentlig forkjøpsrett for strandeieendommer og juridisk bistand til kommunene for å slå ned på ulovlige tiltak og snikprivatisering av strandsoner og sårbare skogområder ved kysten. Vi mener at tilbakeføring av slike tiltak også må kreves der det er gjort overtramp. I lys av redningsaksjonen som må til, foreslår vi at en ser på mulighet for en egen lov om verving av Oslofjordens strandområder, fra grensene ytterst mot Agder, til innerst i Bunnefjorden. Bamble Venstre berømmes at direktoratet kaster lys over mulige tiltak en kan ta i bruk for å bevare kystmiljøer via generelle virkemiddelpakker, og ser frem til flere satsinger her.

Å utforske andre måter å produsere mat på, vil være aktuelt fremover. Bamble Venstre registrerer at flere ser muligheter for for eksempel algeproduksjon i Dalen gruver i Porsgrunn kommune. Å vurdere mer kunnskap om utnyttelse av bærekraftige næringer for økt matproduksjon ved å dra veksler på unike egenskaper i dette området, mener vi kan være spennende.

Bamble Venstre vil følge opp flere av våre innspill her. Vi mener at relativt drastiske tiltak må til, men tror da at det faktisk er mulig i nær fremtid å erfare effektene i form av bedret vannmiljø, godt bevarte kulturlandskap og – miljøer, mer biodiversitet og bærekraftige lokalsamfunn der folk trives.

Styret i Bamble Venstre